

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Sa/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201118
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Malichová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1020201118.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Blankou Malichovou, v právnej veci žalobcu: M. Q. I., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Sýrskej arabskej republiky, bez dokladu totožnosti, aktuálne pobytom: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpený Centrom právnej pomoci so sídlom Račianska 1523/71, P.O.BOX 18, 810 05 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, o správnej žalobe žalobcu vo veci zaistenia zo dňa 23.07.2020, podanej proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-119-014/2020-AV zo dňa 24.06.2020, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-119-014/2020-AV zo dňa 24.06.2020, o zaistení žalobcu, M. Q. I., nar. XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Sýrskej arabskej republiky, bez dokladu totožnosti, podľa ust. § 230 ods. 1 pís. a/ z r u š u j e.

II. Žalovanému n a r i a d ť u j e žalobcu bezodkladne zo zaistenia prepustiť.

III. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Včas podanou žalobou zo dňa 23.07.2020, procesne podriadenou ust. § 226 ods. 1, 2 SSP, doručenou dňa 31.07.2020 Krajskému súdu v Bratislave, ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie, sa postupom podľa ust. § 221 ods. 1, 2 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) žalobca domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-119-014/2020-AV zo dňa 24.06.2020 a nariadenia jeho bezodkladného prepustenia zo zaistenia. Správnomu orgánu vytkol nie riadne odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, spôsobujúce jeho nepreskúmateľnosť. Právne svoje dôvody založil na porušení ust. § 88 ods. 1 pís. b/, § 88 ods. 4 Zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov (ďalej aj „ZoPC“), § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „Správny poriadok“).

2. V žalobe namietol neodôvodnenie účelnosti a efektívnosti dĺžky doby zaistenia podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov a jeho umiestnenia v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 24.12.2020 náležite, na individuálnom princípe, konkrétnymi dôvodmi a skutkovými okolnosťami prejednávanej veci a tiež stanovenie práve maximálnej možnej dĺžky doby jeho zaistenia. Poukázal pritom na judikatúru všeobecných súdov SR, napr. rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp. zn. ISp/20/2012 a 1Sp/36/2014, rozsudok NS SR sp. zn. 10Sza/4/2012 ako aj na rozsudok Mestského súdu v Prahe sp. zn. 7A/50/2011 zo dňa 14.03.2011 a uviedol, že v zmysle citovaných rozhodnutí všeobecných súdov SR, je takéto pochybenie podstatnou vadou, ovplyvňujúcou zákonnosť celého rozhodnutia, pretože doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia. O závažné pochybenie a podstatnú vadu ide o to viac, ak žalovaný stanoví

maximálnu dobu zaistenia, ako tomu bolo v prejednávanej veci. Výroku napadnutého rozhodnutia vytkol jeho odôvodnenie len tým, že lehota zaistenia je nevyhnutná na vykonanie všetkých dostupných úkonov smerujúcich k jeho vyhosteniu z územia Slovenskej republiky, v rozhodnutí sa však nezaoberal otázkou, či mu bol vydaný náhradný cestovný doklad, resp. v akom období mu môže byť Zastupiteľským úradom Sýrskej arabskej republiky vydaný. Z uvedeného vyvodil, že jeho vyhostiteľnosť nie je v najbližšom období reálne možná a žalovaný sa z tohto pohľadu v napadnutom rozhodnutí otázkou účelnosti a najmä efektívnosti zaistenia nezaoberal dostatočne a tiež sa domnieval, že napadnuté rozhodnutie by malo obsahovať prinajmenšom informáciu o tom, že Zastupiteľský úrad Sýrskej arabskej republiky vydá náhradný cestovný doklad v dohľadnej dobe.

3. Argumentoval tiež závermi vyjadrenými v rozsudku NS SR sp. zn. ISŽa/55/2011, v zmysle ktorých „Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený. Preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zväžiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný.“ Tiež odkázal na nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, rozsudok Mestského súdu v Prahe sp. zn. 7AA/50/2011 zo dňa 14.03.2011 a rozsudok NS SR sp. zn. 10Sza/4/2012, zo záverov ktorých vyplýva, že žalovaný je navyše „povinný zdôvodniť dĺžku doby zaistenia, najmä tiež pokiaľ využije maximálnu dobu zaistenia. Takéto pochybenie je podstatnou vadou, ovplyvňujúcou zákonnosť rozhodnutia ako celku, pretože doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia. Citoval tiež z rozsudku sp. zn. 1SZa/4/2015, v ktorom NS SR vyslovil, že „Akékoľvek zaistenie cudzinca musí trvať čo najkratšiu dobu, a to iba dovtedy, pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou účinné úkony smerujúce k vyhosteniu (vráteniu). Ak sa však v konaní preukáže, že reálny podklad pre vyhostenie alebo vrátenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať, po prípade sa cudzinec už nemieni skrývať alebo iným závažným spôsobom nemarí proces vyhostenia (návratu), je celkom logické, že samotné zaistenie stráca svoje odôvodnenie a dotyčná osoba musí byť bezodkladne prepustená.“

4. Vo vyjadrení, ktoré žalovaný doručil k podanej správnej žalobe, poukázal na efektívnosť, účelnosť a nevyhnutnosť samotného zaistenia, nakoľko žalobca nespĺňal žiadnu z podmienok pre uloženie alternatívy zaistenia, ako hlásenie pobytu, zloženie peňažnej zábezpeky, alebo uloženie lehoty na vycestovanie. Opustiť územie Slovenskej republiky nebol schopný, pretože je neprijateľné, aby sa osoby bez akéhokoľvek dokladu totožnosti a povolenia na pobyt beztrestne a voľne pohybovali po jednotlivých krajinách schengenského priestoru. Navyiac ak by bol osobou, ktorej v domovskej krajine alebo v krajine z ktorej prichádza hrozilo nebezpečenstvo, o medzinárodnú ochranu by požiadal prvú bezpečnú krajinu, do ktorej prišiel. Žalobca však uviedol krajinu, v ktorej sa sám rozhodol žiť, a ktorá mu má poskytnúť primeranú ochranu a malo by ňou byť Rakúsko alebo Nemecko. V zápisnici o podaní vyjadrenia č. PPZ-HCP-BA6-119-007/2020-AV uviedol, že hoci v Sýrii má manželku, nevie aká situácia tam presne je, ale že by mu tam možno hrozilo väzenie alebo mučenie. Tieto tvrdenia však ničím nepodložil.

5. Žalovaný vyslovil presvedčenie, že splnil zásadu zákonnosti a riadne odôvodnil dĺžku doby zaistenia najviac do 24.12.2020, nevyhnutnú na vykonanie všetkých dostupných úkonov, smerujúcich k vyhosteniu žalobcu z územia Slovenskej republiky. Ide o maximálnu lehotu, do ktorej môže byť najdlhšie zaistený, lehota sa môže skrátiť, ale presne určiť ju nemožno, pretože túto skutočnosť ovplyvňuje viacero faktorov, ním neovplyvniteľných. Uviedol, že po celý čas zaistenia žalobcu, v spolupráci s Útvaram policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov, vykonáva všetky potrebné úkony smerujúce k jeho vyhosteniu z územia Slovenskej republiky. Poukázal aj na sťaženie podmienok cestovania, v súvislosti s celosvetovou situáciou spojenou s ochorením COVID - 19 a na individuálne posúdenie dĺžky doby zaistenia, v tomto prípade s ohľadom na závažné lehoty a predpokladanú dĺžku príslušných postupov, čo však napokon nevyklučuje využitie maximálnej zákonom určenej dĺžky doby zaistenia (rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Sa/16/2020 bod 53.)

6. Správny orgán zdôraznil, že v konaní splnil aj zásadu individuality, teda že konanie posudzoval individuálne a v medziach zákona. Uviedol, že vyhostenie žalobcu je reálne a uskutočniteľné, čoho dôkazom je vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení, čím je preukázaná aj nutnosť jeho zaistenia. Samotné zaistenie považoval za efektívne, účelné a nevyhnutné, nakoľko žalobca nespĺňal žiadnu z podmienok pre uloženie alternatívy zaistenia, ako hlásenie pobytu alebo zloženie peňažnej zábezpeky, ako aj uloženie lehoty na vycestovanie. Poukázal aj na značné riziko jeho úteku, nakoľko sám vypovedal, že po prepustení by ihneď odišiel do Rakúska alebo do Nemecka. Územie Slovenskej

republiky však nie je schopný opustiť, nakoľko aj k prechodu v rámci krajín schengenského priestoru musí byť držiteľom dokladu totožnosti. Podotkol, že Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, upozornilo hlavne slovenských občanov na pretrvávajúcu zlú bezpečnostnú situáciu na území Sýrskej arabskej republiky a občanom SR neodporúčalo do krajiny cestovať. Zmienka o tom, že občania domovského štátu by nemohli byť vrátení do domovskej krajiny, tam však nie je. Všeobecne známou skutočnosťou je aj to, že zlá bezpečnostná situácia sa netýka celého územia Sýrskej arabskej republiky, ale iba jej určitých častí, čomu nasvedčuje aj to, že v domovskej krajine zostala žiť manželka žalobcu. Upozornil tiež na to, že ide o osobu, ktorá počas cesty z domovskej krajiny prechádzala územiami viacerých bezpečných krajín, a ak by skutočne utekal pred ohrozením života, využil by, že mu už nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo a neurčoval by si krajinu, v ktorej chce žiadať o medzinárodnú ochranu. Z tohto dôvodu možno na neho hľadiť ako na ekonomického migranta, čím je priamo odôvodnené aj riziko jeho úteku.

7. Správnu žalobu vo veci zaistenia od splnomocnenej osoby považoval žalovaný za čisto vykonštruovanú zmes a spleť judikátov a rozhodnutí iných súdov a opakujúcich sa správnych žalôb v iných prípadoch a konaniach. Napadnuté rozhodnutie o zaistení označil za vecne správne a v každej časti aj dostatočne odôvodnené. Poznamenal však, že v prípade zrušenia rozhodnutia o zaistení a následného bezodkladného prepustenia žalobcu žiada, aby súd splnomocnenému zástupcovi nariadil, aby sa zaručil a zabezpečil, že žalobca v prípade prepustenia zo zaistenia nebude prípadnou hrozbou pre bezpečnosť štátu, verejný poriadok alebo verejné zdravie, resp. že ako osoba bez cestovného dokladu, bez finančných prostriedkov a zabezpečenia ubytovania sa nedopustí ďalšieho protiprávneho konania, spočívajúceho napr. v neoprávnenom pobyte aj v iných členských štátoch a nebude odkázaný na život v nedôstojných podmienkach, keďže nedisponuje finančnými prostriedkami a ani zabezpečením ubytovania. Na základe uvedeného žiadal správnu žalobu zamietnuť.

8. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „súd“) ako vecne a miestne príslušný (§ 10 a § 13 ods. 3 SSP) preskúmal vec postupom podľa druhého dielu štvrtej hlavy SSP, v rozsahu a medziach dôvodov podanej žaloby, a riadiac sa znením prvej vety ust. § 228 SSP, do siedmich pracovných dní nariadil vo veci pojednávanie. Predvolanie na pojednávanie určené na deň 10.08.2020 bolo z dôvodu dodržania lehoty zakotvenej v ust. § 228 SSP, právnenému zástupcovi žalobcu ako aj žalovanému doručované prostredníctvom elektronickej schránky. Nakoľko po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu náležitostí a dôvodov podanej žaloby (ust. § 226 SSP) dospel bez vypočutia účastníkov konania a ich zástupcov, ktorí sa z pojednávania písomne ospravedlnili a súhlasili z prejednaním veci v ich neprítomnosti, k záveru, že správna žaloba, ktorú posudzoval neformálne a neviazane žalobnými bodmi (ust. § 206 ods. 3 SSP) je dôvodná, rozhodnutie žalovaného podľa ust. § 230 ods. 1 pís. a/ SSP zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

9. Podľa § 206 ods. 3, 4, 5 SSP, správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi. Pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia. Správny súd môže zrušiť napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy aj vtedy, ak dospel k záveru, že od jeho vydania sa podstatne zmenili okolnosti veci.

10. Podľa § 206 ods. 6 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

11. Podľa § 221 ods. 1, 2 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený. Žalobca sa môže správnu žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 225 ods. 1 SSP, správna žaloba podľa § 221 ods. 1 musí byť podaná v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia o zaistení, rozhodnutia o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia.

13. Podľa § 229 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

14. Podľa § 230 ods. 1 pís. a/ SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 1, rozsudkom podľa povahy veci zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia a nariadi bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

15. Napadnutým rozhodnutím zo dňa 24.06.2020, č. PPZ-HCP-BA6-119-014/2020-AV, právne odôvodneným ust. § 88 ods. 1 pís. b/, § 88 ods. 4, 5, § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, čl. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo dňa 16.12.2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnené zdržiavajú na ich území a čl. 5 ods. 1 pís. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd, žalovaný podľa ust. § 88 ods. 1 pís. b/ zákona o pobyte cudzincov, zaistil žalobcu na účel výkonu administratívneho vyhostenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 23.06.2020 v čase o 23:30 hod., hliadka Colného úradu Bratislava prenasledovala v blízkosti hraničného priechodu Petržalka-Berg, unikajúce vozidlo značky Seat Alhambra s rumunským evidenčným číslom. Po zastavení vykonala kontrolu vozidla, v ktorom sa nachádzalo šesť osôb vrátane vodiča, tie boli vyzvané na predloženie dokladov totožnosti a preukázanie oprávnenosti pobytu na území Slovenskej republiky. Vodič predložil cestovný doklad Rumunskej republiky a z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu prevádzachstva, bol hliadkou Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii obmedzený na osobnej slobode. Zvyšných päť osôb nevedelo žiadnym spôsobom preukázať svoju totožnosť a ani oprávnenosť pobytu na území SR, resp. schengenského priestoru, čím naplnili definíciu neoprávneného pobytu podľa ust. § 2 ods. 1 písm. h/ zák. č. 404/2011 Z.z. a súčasne dôvod na administratívne vyhostenie podľa ust. § 82 ods. 1 písm. b/ zák. č. 404/2011 Z.z.. Následným vyťažovaním bolo zistené, že ide o štátnych príslušníkov Sýrie a v súvislosti s úkonmi v trestnom konaní, v ktorom mali postavenie svedkov, boli tiež prevzatí hliadkou Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii. Žalobca bol podľa ust. § 79 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. v čase o 10:30 hod. predvedený na Oddelenie cudzineckej polície PZ Bratislava, za účelom konania o administratívnom vyhostení, o ktorom bolo rozhodnuté dňa 24.06.2020 pod č. PPZ-HCP-BA6-119-008/2020-AV, s vylúčením odkladného účinku, čím sa rozhodnutie doručením stalo vykonateľným.

16. Dňa 24.06.2020 bola so žalobcom spísaná aj zápisnica o vyjadrení účastníka konania, vedená pod č. PPZ-HCP-BA6-119-013/2020-AV, v ktorej uviedol, že nedisponuje finančnými prostriedkami, tiež nemá zabezpečené žiadne ubytovanie a preto mu správny orgán nemohol alternatívu voči zaisteniu na výkon administratívneho vyhostenia uložiť. Podľa ust. § 120 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov, mu bola daná možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia o zaistení pred jeho vydaním, k spôsobu ich zistenia a prípadne navrhnúť ich doplnenie. Žalobca sa k veci viac vyjadriť nechcel.

17. Žalovaný konštatoval, že dĺžku doby zaistenia určil v súlade s ust. § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 24.12.2020. Táto doba je nevyhnutná, ale možno ju skrátiť, pričom presná doba zaistenia sa nedá určiť, nakoľko závisí od viacerých neovplyvniteľných faktorov. Uviedol, že v spolupráci s Útvorom policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, bude vykonávať všetky potrebné úkony smerujúce k vyhosteniu žalobcu z územia SR, pričom bude zabezpečovať pokrytie nákladov na samotné vyhostenie, vydanie cestovného dokladu, potrebného k reálnemu vyhosteniu žalobcu a materiálne aj personálne bude zabezpečovať jeho prepravu. Dobu zaistenia z jeho pohľadu určil priamo úmerne dobe potrebnej k vybaveniu všetkých potrebných náležitostí k reálnemu fyzickému vyhosteniu žalobcu do bezpečnej krajiny, ktorá ho prijme. Počas celej doby zaistenia bude postupovať v zmysle ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov a v prípade, že zistí nové skutočnosti, bude postupovať tak, aby žalobcovi nevznikla žiadna bezdôvodná ujma. Žalovaný dodal, že vzhľadom k prebiehajúcej konaniu o vyhostení, je zaistenie žalobcu v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, a pre účely administratívneho vyhostenia je zákonným pozbavením slobody osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostení z územia Slovenskej republiky.

18. Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

19. Podľa ust. § 84 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zabezpečí výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ak policajný útvar v rozhodnutí o administratívnom vyhostení neurčil lehotu na vycestovanie,

20. Podľa § 84 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zabezpečí výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ak štátny príslušník tretej krajiny nemôže vycestovať, pretože nemá platný cestovný doklad alebo prostriedky na vycestovanie.

21. Podľa § 88 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov podanie žiadosti o udelenie azylu alebo požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny o asistovaný dobrovoľný návrat, nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa osobitného predpisu nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté.

22. Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

23. Podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar bezodkladne vydá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny rozhodnutie o zaistení a umiestni štátneho príslušníka tretej krajiny v zariadení. Ak totožnosť zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny nemožno bezodkladne zistiť, policajný útvar k rozhodnutiu o jeho zaistení pripojí také dôkazy, aby táto osoba nemohla byť zamenená s inou osobou.

24. Podľa § 89 ods. 1 písm. a/, b/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť hlásenia pobytu alebo zložiť peňažnú záruku.

25. Podľa § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov. O uložení povinnosti podľa odseku 1 písm. b/ môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 sa nemožno odvolať.

26. Podľa § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

27. Podľa § 90 ods. 2 písm. b/ bod 2 zákona o pobyte cudzincov, zariadenie je povinné prepustiť bez zbytočného odkladu zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny, na základe rozhodnutia súdu.

28. Podľa článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16.12.2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, ak existuje riziko úteku alebo ak žiadosť o legálny pobyt bola zamietnutá ako zjavne neodôvodnená alebo podvodná, alebo ak dotknutá osoba predstavuje riziko pre verejný poriadok, verejnú alebo národnú bezpečnosť, členské štáty môžu upustiť od poskytnutia lehoty na dobrovoľný odchod alebo môžu poskytnúť lehotu kratšiu ako sedem dní.

29. Podľa článku 5 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“), každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanového zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

30. Najvyšší a aj Ústavný súd SR viackrát vo svojich rozhodnutiach akcentovali, že medzi zaistením a jeho účelom, t.j. konaním o odsune, vyhostení, tzv. dublinským transferom a pod., je nepopierateľná nadväznosť a v žiadnom prípade nemožno hovoriť o oddelených konaniach bez vzájomných súvislostí a dôsledkov (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1SŽa/31/2014, 1SZa/7/2016, 9SŽa/23/2010, 10SŽa/35/2014, 1SZa/6/2016 1SZa/8/2015, 10SZa/2/2015, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 147/2013-50 z 09.10.2013).

31. Inštitút zaistenia cudzinca je zákonným titulom pre obmedzenie osobnej slobody jednotlivca, ktorá je ako základné ľudské právo zaručená Chartou základných práv a slobôd. Je tiež nástrojom slúžiacim výkonu administratívneho vyhostenia, pre začatie ktorého je nevyhnutná existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Táto podmienka je u žalobcu splnená existenciou vykonateľného

rozhodnutia o administratívnom vyhostení, vedeného pod číslom PPZ-HCP-BA6-119-008/2020-AV zo dňa 24.06.2020, v ktorom mu bol uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu päť rokov.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane poukázal na čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred jej zákonmi a podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu stanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. Ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom, musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich, nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca.

33. Policajné orgány sú teda povinné už pri zaistovaní žiadateľa, za účelom jeho odovzdania do iného členského štátu, skúmať účelnosť a efektívnosť zaistenia a teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky. Realnosť (realizovateľnosť účelu zaistenia) odovzdania je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia.

34. Žalobca vo svojej žalobnej argumentácii namietal riadne neodôvodnenie rozhodnutia s následkom jeho nepreskúmateľnosti, ktorej podriadil odôvodnenie napadnutého rozhodnutia o jeho zaistení, podľa ust. § 88a ods. 1 pís. b/ zákona. Žalovanému vytkol nepodloženie doby zaistenia konkrétnymi dôvodmi a skutkovými okolnosťami prejednávanej veci a svoju argumentáciu podporil odkazmi na judikačnú prax Najvyššieho súdu SR, v ktorej je vyjadrená povinnosť policajného orgánu, preveriť realnosť naplnenia účelu zaistenia, teda skúmať realnosť vykonania odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia SR a tomu zodpovedajúce časové hľadisko zaistenia.

35. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

36. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

37. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a podstatným pre posúdenie veci, či boli dané dôvody zaistenia vrátane jeho dĺžky. V zmysle citovaných zákonných ustanovení musí mať žalovaný ustálený predmet konania, s prehľadom v aplikácii konkrétneho ustanovenia zákona, navyiac ak potrebu zaistenia žalobcu v maximálnej dĺžke, odôvodnil jeho neoprávneným pobytom na území SR, bez dispozície akýmkoľvek dokladom totožnosti, víza či povolenia na pobyt. Vzhľadom k poznatkom, ktoré už výsluchom žalobcu do zápisnice o podaní vyjadrenia účastníka konania v zmysle ust. § 22 ods. 1 Správneho poriadku, vedenej pod číslom PPZ-HCP-BA-119-013/2020-AV dňa 24.06.2020 získal, bol povinný pomenovať a konkretizovať úkony, ktoré treba za účelom zistenia totožnosti a zabezpečenia dokladu totožnosti žalobcu vykonať, či naznačiť doplnenie ktorých najnevyhnutnejších informácií je potrebné a prečo zaobstaráť a pod.

38. Žalovaný v rozhodnutí okrem vyššie uvedeného pochybenia neprezentoval dôvody, z ktorých vychádzal pri závere o nevyhnutnosti zaistenia žalobcu, korektne s existujúcim skutkovým stavom, zohľadniac opakovane judikovaný záver, že žiaden správny orgán a teda ani žalovaný nedokáže presne určiť čas potrebný na vykonanie úkonov, pretože nikto v čase rozhodovania o zaistení cudzinca nevie presne uviesť dĺžku trvania jednotlivých úkonov a každý prípad a teda aj vykonanie toho istého úkonu, je individuálny, neposkytol základné zdôvodnenie ohraničenia stanovenej dĺžky zaistenia ako esenciálnej náležitosti rozhodnutia o zaistení. Odôvodnenie dĺžky zaistenia „na čas nevyhnutne potrebný, do 24.12.2020 podľa ust. § 88 ods. 4 ZoPC,“ nespĺňa základné atribúty odôvodnenia časového hľadiska zaistenia, priamo nadväzujúceho na počet a charakter úkonov, ktoré je treba v konkrétnom časovom horizonte vykonať. Riadne odôvodnenie je dané priamo hypotézou ust. § 47 ods. 3 Správneho

poriadku a ako také, je podmienkou preskúmateľnosti rozhodnutia. Už s ohľadom na uvedené, keď žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil podmienky naplnenia obsahu ust. § 88a ods. 1 pís. b/ ZoPC, t.j. neposkytol konkrétne dôvody, pre ktoré určil práve uvedený časový horizont zaistenia žalobcu (ide o navzájom prelínajúce sa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia), vytvoril právny základ na naplnenie dispozície písm. d/ ods. 1 ust. § 191 SSP.

39. Kasačný súd dlhodobo judikuje, že lehotu zaistenia je potrebné určiť presne a výstižne. To znamená, že na jej odôvodnenie nepostačuje všeobecný odkaz na materiálne ako aj personálne zabezpečenie prepravy žalobcu, zabezpečovanie pokrytia nákladov na vyhostenie ako aj zabezpečovanie cestovného dokladu nutného k reálnemu vyhosteniu žalobcu, ale tie úkony je potrebné konkretizovať napr. postupom pri vybavovaní cestovného dokladu žalobcu cez konzulárny úrad, predpokladané časové hľadiská jeho vybavenia, možné prekážky zo strany krajiny pôvodu, úroveň spolupráce žalobcu a pod. Správny súd ohľadne danej námietky poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, v zmysle ktorej doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia a dĺžka doby zaistenia musí byť náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca a žalovaný je povinný zdôvodniť dĺžku doby zaistenia.

40. Z formulácie zákona, že cudzinec môže byť zaistený „na čas nevyhnutne potrebný“, je tiež potrebné vyvodiť, že dĺžka zaistenia musí byť tiež náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca (napr. rozsudok NS SR sp.zn. 10Sza/4/2012). Stanovená doba zaistenia do 24.12.2020 podľa ust. § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, t.j. 6 mesiacov, nebola zdôvodnená náležite, t.j. bez uvedenia, prečo je nevyhnutná práve v maximálne možnej dobe, a ani na individuálnom princípe. Správny súd tak musí prisvedčiť žalobcovej námietke nedostatočného odôvodnenia časového hľadiska zaistenia, najmä ak žalovaný využil maximálnu dobu zaistenia, postupom v súlade s ust. § 88 ods. 4 Zákona o pobyte cudzincov, ktorú odôvodnil len paušálnym odkazom na vykonávanie všetkých potrebných úkonov, smerujúcich k vyhosteniu. Neuviedol však žiadne individuálne skutočnosti, opierajúce sa o konkrétne fakty, vyplývajúce priamo z administratívneho konania, z ktorých vychádzal pri stanovení dĺžky doby zaistenia.

41. Súd zdôrazňuje, že vytykané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením, respektíve doplňujúcim vyjadrením žalovaného a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať, respektíve absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým má dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmvacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov (rozsudok NS SR sp. zn. 1Sza/5/2015 zo dňa 06.02.2015).

42. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak správny orgán pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku, dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane povinnosti rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkovi konania posúdiť ako správny orgán v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní. Povinnosťou správneho orgánu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Správny súd sa v preskúmvanej veci stotožnil s námietkami žalobcu o riadnom neodôvodnení napadnutého rozhodnutia v časti neodôvodnenia dĺžky doby zaistenia, počas ktorej je potrebné vykonať množstvo úkonov, ktoré žalovaný tiež bližšie neosvetlil, vyvolávajúcom vadu jeho nepreskúmateľnosti, nakoľko len citáciu ustanovení zákona nemožno považovať za dostačujúcu a nahrádzajúcu odôvodnenie rozhodnutia podľa požiadaviek kladených ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Vydaním takéhoto rozhodnutia sa žalobcovi odňala možnosť riadnej ochrany jeho práv, na

základe čoho súd postupoval v zmysle ust. § 230 ods. 1 písm. a/, napadnuté rozhodnutie zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

43. O trovách konania žalobcu rozhodol v zmysle ust. § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi, ktorý ich náhradu nežiadal, náhradu trov nepriznal.

44. Žalobcu pre jeho zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. m/ a ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb.), na ich úhradu nezaviazal.

Poučenie:

Rozsudok krajského súdu vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty sedem dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenie (§ 446 ods. 2 písm. d/ SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak: a/ sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440; b / sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol; c/ smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Podľa § 440 SSP:

1. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e / vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f / nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j / podanie bolo nezákonne odmietnuté.

2. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g/ až i/ sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a/ označenie napadnutého rozhodnutia, b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (sťažnostné body) d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ ; c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).